

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

Sayı : 43728771-610.00- 1598
Konu : 7/39841 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi

ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 03.03.2014 tarihli ve 43452547-120.00-167072 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, İzmir Milletvekili Sayın R. Aşkın TÜRELİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/39841 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

- 1- Soru önergesine ilişkin cevaplar
(2 sayfa)

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yücetepe-ANKARA

Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97

Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

sozdemir@kalkinma.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.

Evrak teyidi <https://kbeb.kalkinma.gov.tr/Sorgu> adresinden 9DL2-3UD7-83HJ kodu ile yapılabilir.

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN R. AŞKIN TÜRELİ'NİN YÖNELTTİĞİ 7/39841 ESAS
SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YÖNELİK CEVAPLAR:**

2014 -2016 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program'da ve 2014 Yılı Programı'nda, 2014 yılı büyüme hızı yüzde 4, tüketici fiyatları yıl sonu değişim oranı yüzde 5,3, cari işlemler açığı 55,5 milyar dolar, cari açığın milli gelire oranı yüzde 6,4, ortalama dolar kuru 1,98 TL olarak öngörülmüştü.

Ancak, daha yılın ilk ayında, dolar kuru öngörülenin çok üzerinde, 2.13 ile 2.39 TL arasında seyretilmiş, faiz oranları çift haneye yükselmiş, enflasyon oranı da yüzde 1.98 ile yüksek bir düzeyde gerçekleşmiştir.

Bu göstergeler, 2014 yılı hedeflerinden hızla uzaklaşıldığının işaretlerini vermektedir. Bu bilgiler ışığında;

Soru 1: Kurdaki yükseliş ve faiz artışlarının ekonomiye ve hedeflere etkisi konusunda düşünceleriniz nelerdir?

Cevap 1: Kurdaki yükseliş ve faiz artışının ekonomiyi olumsuz etkileyeceği görüşüne karşın açıklanan verilerin söz konusu görüşle örtüşmediği görülmektedir. TÜİK verilerine göre aylık sanayi üretim endeksi (orijinal seri) 2014 yılı Ocak ayında, piyasa beklentilerinin üzerinde bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,2 oranında artış kaydetmiştir. Ocak ayında ara malı üretiminde yüzde 9,3, dayanıklı tüketim malı üretiminde yüzde 2,8, dayanıksız tüketim malı üretiminde yüzde 8, enerji üretiminde yüzde 2,5 ve sermaye malı üretiminde yüzde 7,4 oranında artış kaydedilmiştir. Sermaye malı üretimindeki artışın 8 ay boyunca kesintisiz devam ediyor olması, yakın gelecekteki yatırım harcamalarında artış olabileceği şeklinde değerlendirilmektedir.

2014 yılı Ocak ayında tüketim malları ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10,1 oranında artış göstermiştir. Binek otomobilleri hariç tutulduğunda söz konusu artış yüzde 14'e ulaşmaktadır. Kurdan doğrudan etkilenen tüketim malları ithalatında dahi artışın hız kesmemiş olması nihai yurtiçi tüketim harcamalarının ilk ayda hız kesmediğini göstermiştir. Otomotiv ve beyaz eşya üretiminde 2014 yılı Ocak ayında önceki yılın aynı ayına göre azalma kaydedilmiştir. Diğer taraftan TİM rakamlarına göre ihracat, 2014 yılı Ocak-Şubat döneminde önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6,5 artış göstermiştir.

Yurtiçi ekonomik aktivitenin öncü göstergelerinden birisi olan elektrik üretimi, 2014 yılı Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,6 artarken, Şubat ayında yüzde 4,3 artmıştır. Kapasite kullanım oranı 2014 yılı Ocak ayında, 2013 yılı aynı ayına kıyasla 1,5 puan artarken, Şubat ayında bu artış 1,1 puan olmuştur. Reel Kesim Güven endeksi Şubat ayında yüzde 3,2 artış kaydetmiştir. Endekste yer alan gelecek üç aya ilişkin üretim ve ihracat siparişlerinde artış vardır.

Diğer taraftan uluslararası piyasalarda yaşanan belirsizlik ve ülkemiz döviz dengesindeki kırılganlıklar neticesinde 2013 yılı Temmuz ayından itibaren ülke risk primini gösteren CDS'ler dalgalı bir seyir izlemiş, Temmuz-Eylül döneminde artmış, Ekim'de azalmış, Kasım-Ocak döneminde tekrar artış kaydedilmiş, ancak Şubat-Mart döneminde tekrar azalma eğilimine geçmiştir. Nominal döviz kuru Aralık ve Ocak aylarındaki dalgalanmanın ardından TCMB'nin faiz artırımı kararı sonrasında Şubat ayında istikrarlı bir seyir izlemiştir.

Mevcut veriler doğrultusunda kurdaki yükselişin ve faiz artışlarının reel ekonomiye ve reel milli gelir artışı hedeflerine olumsuz bir yansıması olmadığı düşünülmektedir.

Soru 2: Orta Vadeli program ve 2014 Yılı Programı hedeflerinde revizyona gitmeyi düşünüyor musunuz?

Cevap 2: Açıklanan veriler, Orta Vadeli Program ve 2014 Yılı Programı hedeflerinde revizyona gitmeyi bu aşamada gerektirmemektedir.

Soru 3: 2014 yılında ekonominin büyüme hızında bir yavaşlama beklenmeli midir?

Cevap 3: İkinci soruda da açıklandığı üzere ekonominin büyüme hızında bir yavaşlama beklenmemekte, 2014 yılı için yüzde 4 olan büyüme hedefi ulaşılabilir görünmekte ve korunmaktadır.

Soru 4: Kur ve faiz oranlarındaki yükselme de dikkate alındığında 2014 yılı enflasyon hedefinde ne düzeyde bir sapma bekliyorsunuz?

Cevap 4: 2014-2016 yılları arası dönem için hazırlanan Orta Vadeli Programda (OVP) 2014 yılı sonunda TÜFE yıllık yüzde artışının yüzde 5,3 oranında gerçekleşmesi öngörülmüştür. Ancak soruda da belirtildiği üzere kur ve faiz oranlarında yaşanan olumsuz gelişmelere ek olarak kuraklık nedeniyle gıda fiyatlarında beklenen yükselme eğilimi, tütün, alkollü içkilerde yılbaşında yapılan vergi düzenlemeleri, enerji fiyatlarının (hampetrol) seyri ve beklentiler yılsonu enflasyonu üzerinde etkili olacaktır. Bu doğrultuda Şubat ayı gerçekleşmeleri de dikkate alındığında Merkez Bankasının da öngördüğü üzere 2014 yılında TÜFE yıllık artış hızının OVP’de belirtilen oranın üzerinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

Soru 5: Döviz kurlarındaki dalgalanmanın dış ticaret ve cari işlemler dengesini nasıl ve ne yönde etkilemesini bekliyorsunuz?

Cevap 5: Kurdaki artışın, her ne kadar yılın ilk aylarında etkisi çok fazla görülme de yılın genelinde yurtiçi tüketimi sınırlandırıp üreticileri ihracata yöneltmek ve özellikle gelir esnekliğinin yüksek olduğu tüketim malları ithalatını azaltmak suretiyle dış ticaret ve cari işlemler dengesi açıklarının azalmasına katkı vermesi beklenmektedir. Böylece, program döneminde öngörülen büyüme tahmini değişmeksizin büyümenin kompozisyonunda net ihracatın katkısının artması beklenmektedir.

Soru 6: Cari işlemler açığının milli gelire oranının ne olacağını düşünüyorsunuz?

Cevap 6: İhracatın görece olarak ithalattan hızlı artmasına bağlı olarak dış ticaret ve cari işlemler açıklarının azalması beklenmektedir. Ancak dolar kurundaki yükselmeyle birlikte dolar bazındaki milli gelirin de azalacak olması nedeniyle cari işlemler açığının milli gelire oranının OVP’deki tahmine yakın bir seyir izlemesi beklenmektedir.

